Bab 4

Pengumpulan dan Pengolahan Data

4.1. Pengumpulan Data

4.1.1. Gambaran Umum Perusahaan

UD. Ali Bakri merupakan sebuah perusahaan perseorangan yang bergerak di bidang industri makanan, dengan hasil produk berupa: Roti isi, roti tawar, dan kue bantal. UD. Ali Bakri telah berdiri dari tahun 1980 dan didirikan oleh Bapak Ali Bakri, beliau selaku pendiri tunggal sekaligus pemegang saham memulai bisnis ini dari mulai nol, dan dengan kerja keras serta konsistensinya, sekarang bisnis ini menjadi salah satu usaha dagang yang cukup terkemuka. Dengan pengalamanya dalam bersaing di industri makanan dan dengan mengutamakan *service* terhadap pelanggan perusahaan ini telah mendapatkan posisi pasar yang baik hingga omzet penjualan terus meningkat dari tahun ke tahun.

Jalur distribusi produk UD. Ali Bakri pada saat ini telah mencapai beberapa wilayah, meliputi: Kota Sukabumi, Kabupaten Sukabumi, Kabupaten Bogor, Karawang, Kabupaten Cianjur, Bandung dan Bekasi. Semakin luasnya jalur pemasaran menyebabkan terjadinya persaingan pasar. Kondisi ini membuat UD. Ali Bakri mempertahankan standar kualitas produk demi terciptanya kepuasan pelanggan.

- Perizinan Usaha

1. Tanda Daftar Perusahaan

   No. TDP: 100555203316

   Nama Perusahaan: UD. Ali Bakri

   Kegiatan Usaha Pokok: KLUI (52222)
2. Surat Izin Usaha Perdagangan (SIUP)

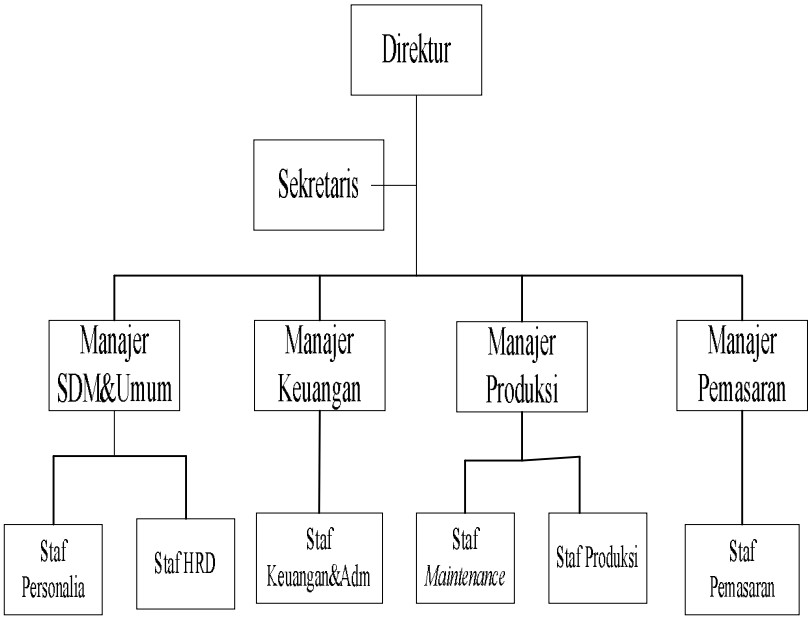
Nomor SIUP: 510/230/PK/VII/PERINDAGKOP DAN PM

Nama Perusahaan: UD. Ali Bakri

Kegiatan Usaha: Perdagangan Barang

Jenis Barang Dagang Utama: Kue

- Struktur Organisasi UD. Ali Bakri

Gambar 4.1. Struktur Organisasi UD. Ali Bakri

4.2. Data Objet Penelitian

4.2.1. Data Produk Yang Dibuat

UD. ALI BAKRI adalah perusahaan yang bergerak dalam bidang industri *job order*, dimana pembuatan produk berdasarkan pesanan dari konsumen yang biasanya berupa produk yang dikerjakan secara kontinyu. Produk diproduksi oleh

UD. ALI BAKRI adalah Roti Tawar dan Kue Bantal. Oleh karena itu produk yang diamati pada penelitian ini adalah Roti Tawar dan Kue Bantal, karena sifat produksinya berdasarkan pesanan dan aliran kedua produk ini berbeda-beda sehingga produk ini sesuai dengan objek penelitian untuk penjadwalan.

4.2.2. Urutan Proses Pengerjaan

Dalam melakukan penelitian ini, objek penelitian mengalami tahap pengerjaan (proses pembuatan) produk Kue Bantal dan Roti Tawar, diantaranya:

a. Proses pengerjaan Kue Bantal

   Adapun langkah-langkah proses pembuatan Kue Bantal ini adalah sebagai berikut:

   1. Terigu ditimbang menggunakan timbangan, waktu yang didapat dari hasil penimbangan adalah 40 detik. Setelah terigu, selanjutnya menimbang gula pasir menggunakan timbangan, yang didapat waktu 35 detik, menimbang mentega, waktu yang didapat 35 detik. Menimbang ragi, dengan waktu yang didapat 30 detik, setelah itu menakar air dengan teko air, waktu yang di dapat 30 detik.
   2. Setelah semua bahan ditimbang, selanjutnyaterigu dan gula pasir dicampur terlebih dahulu, kemudian memasukan mentega, ragi, air,dan menambahkan bahan pengawet, semua bahan dicampur di dalam *mixer*.
   3. Setelah bahan tercampur dan menjadi adonan, selanjutnya dibawa ke meja adonan untuk dikembangkan denagn waktu yang didapat 250 detik.
   4. Adonan yang telah dikembangkan, kemudian di rool menggunakan mesin rool dengan waktu150 detik.
   5. Selanjutnya mencetak adonan yang telah di rool di meja cetak dengan lama waktu pengerjaan 120 detik.
   6. Sesudah adonan dicetak, kemudian dikembangkan d rak penyimpanan khusus, waktu pengembangan adalah 160 detik
   7. Adonan yang telah mengembang, selanjutnya siap untuk memasuki tahap penggorengan, yang memakan waktu 245 detik.
   8. Setelah itu adonan yang telah jadi ditiriskan di meja tiris, dengan waktu 132 detik.

b. Proses Pengerjaan Roti Tawar

Adapun langkah-langkah proses pembuatan Roti Tawar adalah sebagai berikut:

1. Timbang seluruh bahan dengan menngunakan timbanagan, pertama menimbang terigu dengan waktu 45 detik, menimbang mentega dengan waktu 35 detik, menimbang ragi dengan waktu 30 detik, dan selanjutnya menakar air menggunakan teko air dengan waktu 40 detik.
2. Setelah bahan timbang dilakukan proses pencampuran di dalam *mixer*, bahan pertama yang dicampur yaiutu terigu dan mentega, kemudian ragi, selanjutnya memasukan air dan bahan pengawet.
3. Selanjutnya bahan yang telah dicampur dan menjadi adonan, akan dikembangkan di meja adonan dengan waktu yang dibutuhkan adalah 100 detik.
4. Setelah itu proses selanjutnya adalah penerollan adonan yang membutuhkan waktu 90 detik.
5. Selanjutnya proses pencetakan adonan dilakukan di meja cetak dengan waktu yang dibutuhkan yaitu80 detik.
6. Adonan yang telah di cetak kemudian di kembangkan di rak dengan waktu pengembangan 95 detik.
7. Setelah itu adonan di panaskan di dalam oven, dengan waktu yang dibutuhkan yaitu 45 detik.
8. Setelah itu diiris-iris di meja iris dengan waktu 87 detik.

Berikut adalah kuantitas komponen yang digunakan dalam pembuatan produk Kue Bantal dan Roti Tawar Tabel 4.1. Data komponen untuk produk Kue Bantal dan Roti Tawar adalah:

Nama Komponen	Kuantitas
Kue Bantal	
Terigu	25 kg
Mentega	3 kg
Gula Pasir	15 kg
Ragi	0,03 kg
Air	0,8
Roti Tawar	
Terigu	25 kg
Mentega	3 kg
Ragi	0.03 kg
Air	0.8
Roti Isi	
Terigu	25 kg
Mentega	3 kg
Gula Pasir	15 kg
Ragi	0,03 kg
Air	0,8

4.2.3. Data Waktu Proses

Data waktu proses untuk masing-masing *job* pada setiap mesin pada produk Kue Bantal dan Roti Tawar dapat dilihat pada tabel di bawah ini:

Tabel 4.2. Data Waktu Proses

	Waktu Proses (Menit)		
Job	***Job* 1**	***Job* 2**	***Job* 3**
O-1	40	45	45
O-2	35	35	35
O-3	35	30	30
O-4	30	40	40
O-5	30	60	60
O-6	50	35	35
O-7	55	44	44
O-8	45	100	150
O-9	45	90	90
O-10	250	80	95
O-11	150	95	95
O-12	120	45	45
O-13	160	87	87
O-14	245	78	78
O-15	132		
I-1	68	58	58

4.3. Pengolahan Data

Pada pengolahan data ini terdiri dari penjadwalan awal yang dilakukan oleh perusahaan, penjadwalan menggunakan metode *priority dispatching*, menggunakan metode penjadwalan algoritma jadwal aktif dengan aturan prioritas SPT (*Shortest Proscessing Tim*e) dan menggunakan penjadwalan *non delay*.

4.3.1. Penjadwalan Awal yang Dilakukan Perusahaan

Selama ini perusahaan tidak membeda-bedakan *order* yang masuk tetapi perusahaan melihat dari pelaksanaan pengerjaan *job* yang pertama kali dikerjakan ke lantai produksi berdasarkan banyaknya proses operasi yang dialami komponen pembentuknya (bahan). Dalam penelitian ini *job* yang pertama kali dikerjakan adalah produk Kue Bantal dan selanjutnya adalah Roti Tawar dan Roti isi.

Adapun langkah-langkah penjadwalan yang dilakukan adalah sebagai berikut:

- Identifikasi *routing* proses, *job* dan mesin.
- Perhitungan waktu proses produksi.
- Menghitung kapasitas produksi
- Penjadwalan awal yang dilakukan perusahaan untuk produk Kue Bantal, Roti Tawar dan Roti Isi.
- Perhitungan performansi atau optimalitas penjadawalan.
- Gambar *Gantt Chart* penjadwalan awal yang dilakukan perusahaan untuk produk Kue Bantal, Roti Tawar dan Roti Isi.

4.3.1.1. Identifikasi *routing* proses, *job* dan mesin.

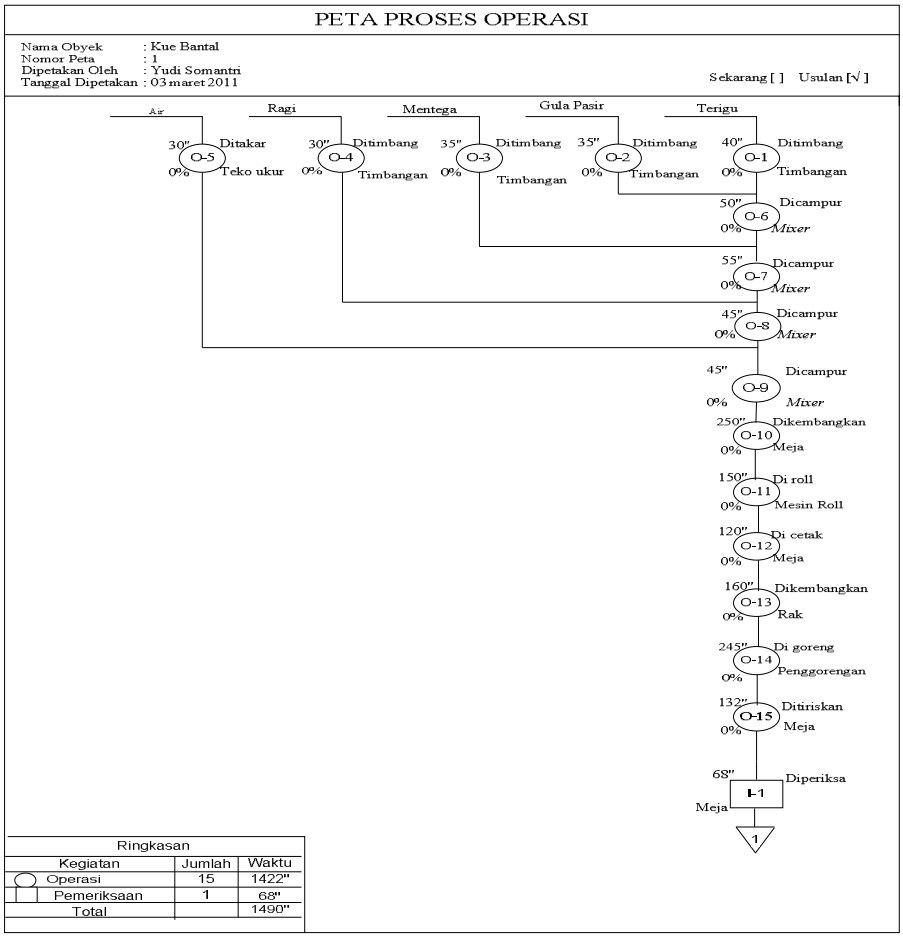
Sebelum dilakukannya penjadwalan, langkah pertama yang dilakukan membuat *routing* proses, *job* dan mesin. Hal ini digunakan untuk mempermudah dalam proses penjadwalan. Pada *routing* proses, *job* dan mesin yang dilakukan perusahaan diprioritaskan berdasarkan banyaknya Bahan atau komponen pembentuk yang harus diproses dan banyaknya operasi yang dialami. Pada

penelitian ini, *job* yang pertama kali dikerjakan adalah produk Kue Bantal hal ini disesuaikan dengan yang dilakukan perusahaan dan untuk *job* selanjutnya adalah produk Roti Tawar dan Roti Isi. Untuk lebih jelas urutan *job* dapat dilihat pada Tabel 4.3. dibawah ini:

Tabel 4.3. Urutan *Job*

No *Job*	Nama Produk
1	Kue Bantal
2	Roti Tawar
3	Roti Isi

Untuk lebih jelasnya proses pembuatan Kue Bantal dapat dilihat pada Gambar 4.5. Peta Proses Operasi untuk Kue Bantal dibawah ini:

Gambar 4.4. Peta Proses Operasi untuk Kue Bantal.

Sumber: UD. ALI BAKRI

Terdapat 9 tipe mesin yang digunakan dan penentuan urutan mesin pada pembuatan produk Kue Bantal dapat dilihat pada Tabel 4.4. dibawah ini:

Tabel 4.4. Mesin yang digunakan dalam pembuatan produk Kue Bantal

Tipe Mesin	Proses	Jumlah Mesin (Unit)	No Mesin
Timbangan	Menimbang	1	1
Teko Ukur	Mengukur	1	2
Mixer	Mengaduk	1	3
Meja Adonan	Mengembangkan	1	4
M. Roll	Mengeroll	1	5
Meja Cetak	Mencetak	1	6
Rak	Menyimpan	1	7
Penggorengan	Menggoreng	1	8
Meja Tiris	Meniriskan	1	9

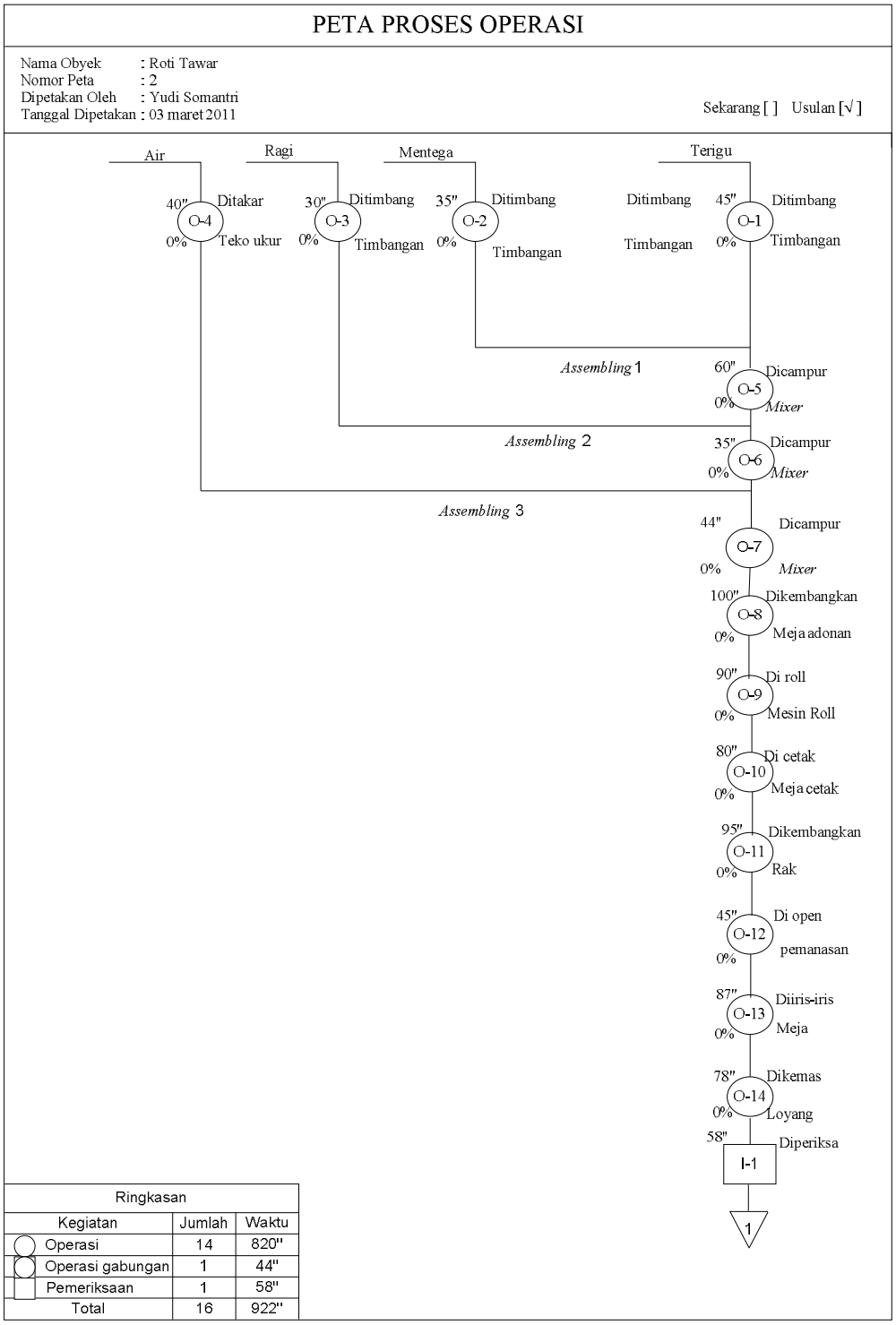
Untuk *routing* proses, pekerjaan dan mesin untuk produk Kue Bantal dapat dilihat pada Tabel 4.5. dibawah ini:

Tabel 4.5. Data *routing* prosess, pekerjaan dan mesin Kue Bantal

Sumber: UD. ALI BAKRI

Job 1	O-1	O-2	O-3	O-4	O-5	O-6	O-7	O-8	O-9	O-10	O-11	O-12	O-13	O-14	O-15
Mesin	1	1	1	1	3	4	4	4	4	5	6	7	8	9	10
Job 1	I-1														
Mesin	10														

Berikut peta proses operasi pembuatan Roti Tawar pada:

Gambar 4.5. Peta Proses Operasi untuk Roti Tawar

Sumber: UD ALI. BAKRI

Terdapat 9 tipe mesin yang digunakan dan penetuan urutan mesin pada pembuatan produk Roti Tawar dapat dilihat pada Tabel 4.6. berikut ini:

Tabel 4.6. Mesin yang digunakan untuk peembuatan produk Roti Tawar
Sumber: UD. ALI BAKRI

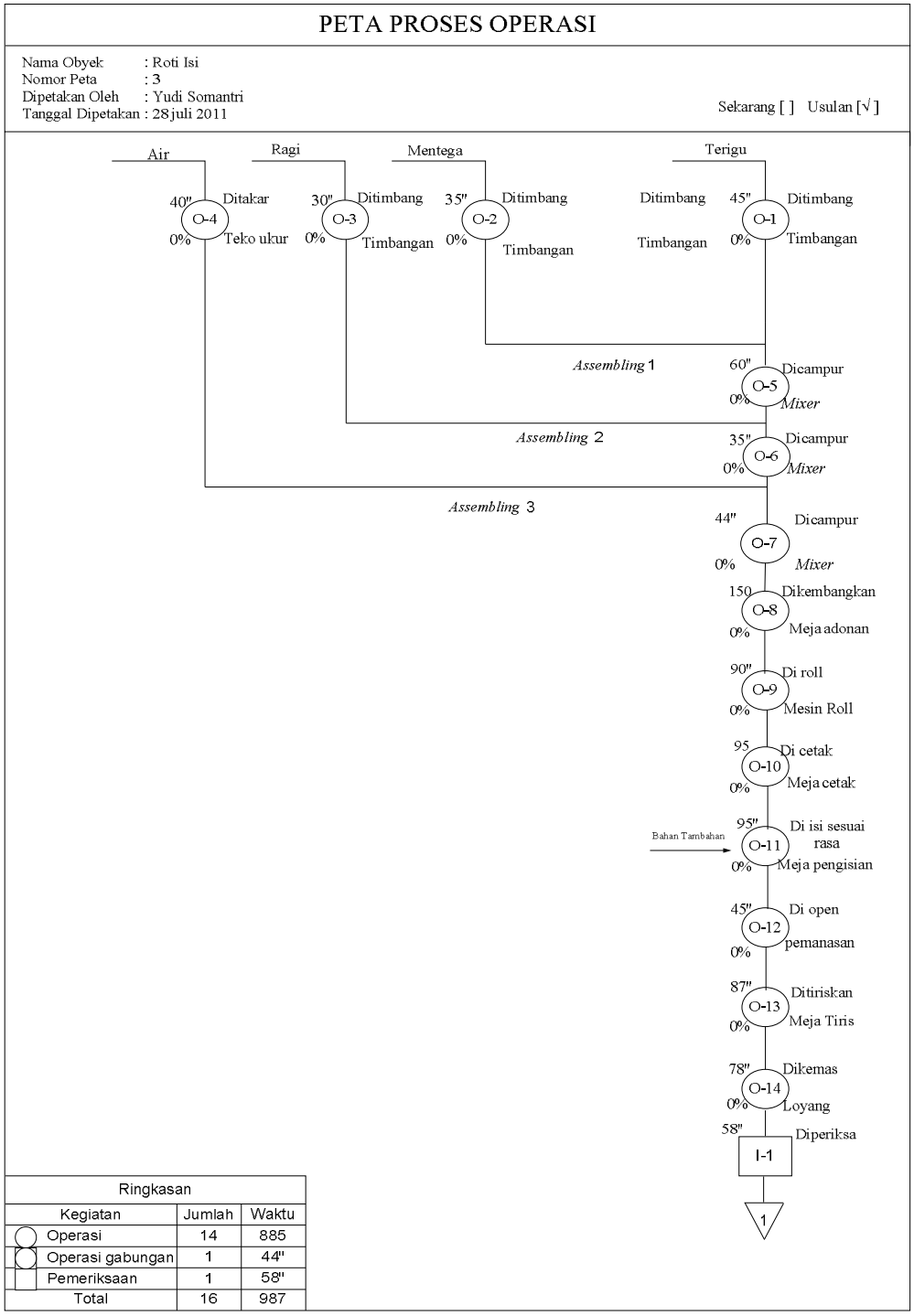
Tipe Mesin	Proses	Jumlah Mesin (Unit)	No Mesin
Timbangan	Menimbang	1	1
Teko Ukur	Mengukur	1	2
Mixer	Mengaduk	1	3
Meja Adonan	Mengembangkan	1	4
M. Roll	Mengeroll	1	5
Meja Cetak	Mencetak	1	6
Rak	Menyimpan	1	7
Oven	Di Oven	1	8
Meja iris	Di iris-iris	1	9

Untuk *routing* proses. Pekerjaan dan mesin untuk produk Roti Tawar dapat dilihat pada Tabel 4.7. berikut:

Tabel 4.7. Data *routing* proses, pekerjaan dan mesin pada Roti Tawar
Sumber: UD. ALI BAKRI

Job 1	O-1	O-2	O-3	O-4	O-5	O-6	O-7	O-8	O-9	O-10	O-11	O-12	O-13	O-14	O-15
Mesin	1	1	1	1	3	4	4	4	4	5	6	7	8	9	10
Job 1	I-1														
Mesin	10														

Berikut peta proses operasi pembuatan Roti Isi:

Gambar 4.6. Peta Proses Operasi untuk Roti Isi

Sumber: UD ALI. BAKRI

Terdapat 9 tipe mesin yang digunakan dan penetuan urutan mesin pada pembuatan produk Roti Isi dapat dilihat pada Tabel 4.8. berikut ini:

Tabel 4.8. Mesin yang digunakan untuk peembuatan produk Roti Isi
Sumber: UD. ALI BAKRI

Tipe Mesin	Proses	Jumlah Mesin (Unit)	No Mesin
Timbangan	Menimbang	1	1
Teko Ukur	Mengukur	1	2
Mixer	Mengaduk	1	3
Meja Adonan	Mengembangkan	1	4
M. Roll	Mengeroll	1	5
Meja Cetak	Mencetak	1	6
Meja pengisian	Mengisi	1	7
Oven	Di Oven	1	8
Meja iris	Di iris-iris	1	9

Untuk *routing* proses. Pekerjaan dan mesin untuk produk Roti Isi dapat dilihat pada Tabel 4.9. berikut:

Tabel 4.9. Data *routing* proses, pekerjaan dan mesin pada Roti Isi
Sumber: UD. ALI BAKRI

Job 1	O-1	O-2	O-3	O-4	O-5	O-6	O-7	O-8	O-9	O-10	O-11	O-12	O-13	O-14	O-15
Mesin	1	1	1	1	3	4	4	4	4	5	6	7	8	9	10
Job 1	I-1														
Mesin	10														

4.3.1.2. Perhitungan Waktu Proses

Data waktu untuk produk Kue Bantal, Roti Tawar dan Roti Isi diperoleh dari perusahaan merupakan data waktu untuk satu satuan produk. Dengan demikian dilakukan perhitungan waktu proses untuk kedua produk yang disesuaikan dengan banyaknya pesanan yang diterima perusahaan. Hasil perhitungan waktu proses masing-masing produk yang sudah dikalikan dengan banyaknya jumlah pesanan dapat dilihat pada Tabel 4.5. dan Tabel 4.7.

Tabel 4.10. Data *routing* waktu Kue Bantal

Job	**Waktu Proses**
	***Job* 1 (detik)**
O-1	40
O-2	35
O-3	35
O-4	30
O-5	30
O-6	50
O-7	55
O-8	45
O-9	45
O-10	250
O-11	150
O-12	120
O-13	160
O-14	245
O-15	132
I-1	68

Tabel 4.11. Data *routing* waktu Roti Tawar

Job	**Waktu Proses**
	***Job* 2 (detik)**
O-1	45
O-2	35
O-3	30
O-4	40
O-5	60
O-6	35
O-7	44
O-8	100
O-9	90
O-10	80
O-11	95
O-12	45
O-13	87
O-14	78
O-15	
I-1	58

Tabel 4.12. Data *routing* waktu Roti Isi

Job	**Waktu Proses**
	***Job* 2 (detik)**
O-1	45
O-2	35
O-3	30
O-4	40
O-5	60
O-6	35
O-7	44
O-8	150
O-9	90
O-10	95
O-11	95
O-12	45
O-13	87
O-14	78
O-15	
I-1	58

4.3.1.3. Perhitungan Kapasitas Produksi

Kapasitas produksi yang tersedia UD ALI BAKRI hanya menyediakan regular time (RT). Kapasitas produksi untuk 1 periode (7 hari) yaitu dapat dihitung dari perkalian antara jam kerja perhari dengan jumlah hari periode. Perhitungan kapasitas produksi dapat dilihat pada Tabel 4.10. berikut:

Tabel 4.13. Kapasitas Produksi

Hari Kerja	Jam Kerja	Istirahat	Kapasitas/minggu (menit)
Senin-Kamis	05.00-14.00 WIB	11.00-12.00 WIB	1920
Sabtu-minggu	05.00-14.00 WIB	11.00-12.00 WIB	960
Total			2880

Contoh perhitungan:

- Kapasitas selama 1 periode (14 hari) didapat dari perkalian antara kapasitas perhari dengan jumlah hari kerja yaitu 14 hari.
  Senin-Kamis : 8 jam/hari x 60 detik/jam x 4 hari = 1920 menit
  Sabtu-minggu : 8 jam/hari x 60 detik/jam x 2 hari = 960 menit
  Jadi kapasitas produksi selama 1 periode (14 hari) = 1920 + 960 = 2880 menit

4.3.1.4. Penjadwalan Yang Dilakukan Perusahaan

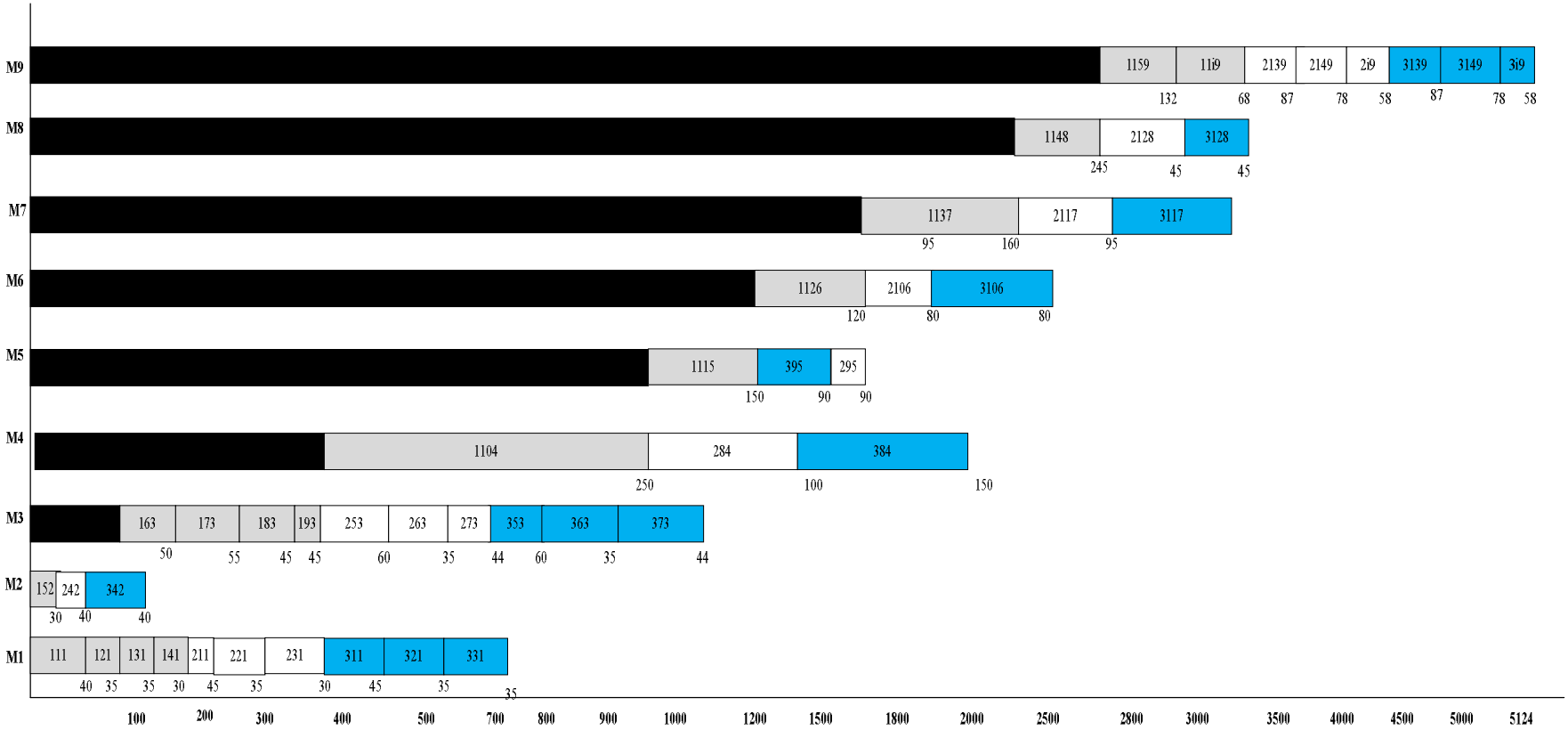
Setiap kali *order* yang masuk ke perusahaaan tidak pernah dibeda-bedakan, dalam penelitian ini *job* datang secara bersamaan. Sehingga untuk menentukan urutan pekerjaan untuk dikerjakan pada lantai produksi, perusahaan melihat dari pelaksanaan pengerjaan *job* yang pertama kali dikerjakan berdasarkan banyaknya bahan atau komponen pembentuk dari produk yang akan diproduksi. Pada kasus ini *job* yang pertama kali dikerjakan adalah Kue Bantal karena memiliki bahan atau komponen pembentuk yang banyak sehingga dijadwalkan terlebih dahulu dan untuk pengerjaan selanjutnya diikuti oleh *job* yang memiliki bahan atau komponen pembentuknya yang sedikit yaitu Roti Tawar dan Roti Isi.

Tabel 4.14. Penjadwalan awal yang dilakukan perusahaan

Job (i)	Operasi (j)	Mesin (k)	Waktu proses (detik) (tijk)	Waktu Mulai (detik) (Tijk)	Waktu Selesai (detik) (fi)
	O-1	1	40	0	40
	O-2	1	35	40	75
	O-3	1	35	75	105
	O-4	1	30	105	135
	O-5	2	30	135	165
	O-6	3	50	165	215
	O-7	3	55	215	270
	O-8	3	45	270	315
	O-9	3	45	315	360
	O-10	4	250	360	610
	O-11	5	150	610	760
	O-12	6	120	760	880
	O-13	7	160	880	1040
	O-14	8	245	1040	1285
	O-15	9	132	1285	1417
1	**I-1**	9	68	1417	1485
Job (i)	Operasi (j)	Mesin (k)	Waktu proses (detik) (tijk)	Waktu Mulai (detik) (Tijk)	Waktu Selesai (detik) (fi)
	O-1	1	45	135	180
	O-2	1	35	180	215
	O-3	1	30	215	245
	O-4	2	40	165	205
	O-5	3	60	360	420
	O-6	3	35	420	455
	O-7	3	44	455	499
	O-8	4	100	610	710
	O-9	5	90	760	850
	O-10	6	80	880	960
	O-11	7	95	1040	1135
	O-12	8	45	1285	1330
	O-13	9	87	1485	1572
	O-14	9	78	1572	1650
2	**I-1**	9	58	1650	1708
Job (i)	Operasi (j)	Mesin (k)	Waktu proses (detik) (tijk)	Waktu Mulai (detik) (Tijk)	Waktu Selesai (detik) (fi)
	O-1	1	45	245	290
	O-2	1	35	290	325
	O-3	1	30	325	355
	O-4	2	40	205	245
	O-5	3	60	499	559
	O-6	3	35	559	594
	O-7	3	44	594	638
	O-8	4	150	710	860
	O-9	5	90	850	940
	O-10	6	80	960	1040
	O-11	7	95	1135	1230
3	**O-12**	8	45	1330	1375

	O-13	9	87	1708	1795
	O-14	9	78	1795	1873
	I-1	9	58	1873	1931

Perhitungan performansi atau optimalitas yang diinginkan yaitu *makespan* sebesar 5124 detik. Adapun *gantt chart* dari hasil penjadwalan awal yang dilakukan perusahaan untuk produk Kue Bantal dan Roti Tawar dan Roti Isi dapat dilihat pada Gambar dibawahini:

Gambar 4.7. *Gantt Chart* Perusahaan

Kue Bantal

Roti Tawar

Roti Isi

Waktu Mengangur

4.3.2. Penjadwalan Pekerjaan (*job)* Mesin Dengan Metode *Priority Dispatching* Yaitu Algoritma Jadwal Aktif Berdasarkan SPT (*Short Processing Time*)

Penjadwalan *job* mesin dengan metode *Priority Dispatching* merupakan pembuatan jadwal secara parsial (bertahap) menggunakan algoritma jadwal aktif berdasarkan aturan prioritas SPT (*Short Processing Time*) pada pembuatan produk Kue Bantal dan Roti Tawar yaitu prioritas tertinggi diberikan kepada pekerjaan (*job*) yang memiliki waktu proses pekerjaan yang relatif singkat. Sebelum dilakukan penjadwalan dengan metode ini, terlebih dahulu harus melakukan identifikasi *routing* proses, job dan mesin; perhitungan waktu proses produksi dan menghitung kapasitas produksi.

Adapun langkah-langkah adalah sebagai berikut:

- Algoritma jadwal aktif ini adalah sebagai berikut:

  Step 1 : t = 0, P_{st} = 0 (yaitu jadwal parsial yang mengandung t operasi terjadwal). Set S_t (yaitu kumpulan operasi yang siap dijadwalkan) sama dengan seluruh operasi tanpa pendahulu.

  Step 2 : Tentukan r* = min (r_j) dimana r_j adalah saat paling awal operasi j dapat diselesaikan ($r_j = c_j + t_{ij}$). Tentukan m*, yaitu mesin di mana r* dapat direalisasi.

  Step 3 : Untuk setiap operasi dalam P_{st} yang memerlukan mesin m* dan memiliki c_j < r* untuk suatu aturan prioritas tertentu. Tambahkan operasi yang prioritasnya paling besar ke dalam P_{st} sehingga terbentuk suatu jadwal parsial untuk tahap berikutnya.

  Step 4 : Membuat suatu jadwal parsial baru P_{t+1} dan memperbaiki kumpulan data dengan cara:

  1. Menghilangkan operasi j dar S_t
  2. Membuat S_{t+1} dengan cara menambah pengikut langsung operasi k yang telah dihilangkan
  3. Menambah satu pada t.

Step 5 : Kembali ke langkah 2 sampai seluruh pekerjaan terjadwalkan.

Makespan yang diperoleh dari penjadwalan dengan menggunakan metode algoritma jadwal aktif sebesar 1890 detik. Untuk lebih jelasnya cara perhitungan jadwal aktif dengan aturan prioritas SPT (*Short Processing Time*) dapat dilihat pada Tabel 4.15. dibawah ini:

Tabel 4.15. Perhitungan jadwal aktif dengan aturan prioritas SPT (*Short Processing Time*)

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
										111	0	40	40			
										121	0	35	35			
										131	0	35	35			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	141	0	30	30	30	1	141
										152	0	30	30			
										211	0	45	45			
										221	0	35	35			
										231	0	30	30			
										242	0	40	40			
										311	0	45	45			
										321	0	35	35			
										331	0	30	30			
										342	0	40	40			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	30	40	70			
										121	30	35	65			
										131	30	35	65			

1	30	0	0	0	0	0	0	0	0	152	30	30	60			
										211	30	45	75			
										221	30	35	65			
										231	30	30	60			
										242	0	40	40	40	2	242
										311	30	45	75			
										321	30	35	65			
										331	30	30	60			
										342	0	40	40			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	30	40	70			
										121	30	35	65			
										131	30	35	65			
2	30	40	0	0	0	0	0	0	0	152	30	30	60	60	2	152
										211	30	45	75			
										221	30	35	65			
										231	30	30	60			
										311	30	45	75			
										321	30	35	65			
										331	30	30	60			
										342	40	40	80			

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
										111	30	40	70			
										121	30	35	65			
										131	30	35	65			
										211	30	45	75			
										221	30	35	65			
3	30	60	0	0	0	0	0	0	0	231	30	30	60	60	1	231
										311	30	45	75			
										321	30	35	65			
										331	30	30	60			
										342	40	40	80			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	60	40	100			
										121	60	35	95			
										131	60	35	95			
										211	60	45	105			
										221	60	35	95			
										311	60	45	105			
										321	60	35	95			
										331	60	30	90			
4	30	60	0	0	0	0	0	0	0	342	40	40	80	80	2	342

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
										111	60	40	100			
										121	60	35	95			
										131	60	35	95			
										211	60	45	105			
										221	60	35	95			
										311	60	45	105			
										321	60	35	95			
5	30	80	0	0	0	0	0	0	0	331	60	30	90	90	1	331
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	90	40	130			
6	90	80	0	0	0	0	0	0	0	121	90	35	125	125	1	121
										131	90	35	125			
										211	90	45	135			
										221	90	35	125			
										311	90	45	135			
										321	90	35	125			

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
										111	125	40	165			
7	90	80	0	0	0	0	0	0	0	131	125	35	160	160	1	131
										211	125	45	170			
										221	125	35	160			
										311	125	45	170			
										321	125	35	160			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	160	40	200			
										211	160	45	205			
8	160	80	0	0	0	0	0	0	0	221	160	35	195	195	1	221
										311	160	45	205			
										321	160	35	195			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	195	40	235			
										211	195	45	240			
										311	195	45	240			
9	195	80	0	0	0	0	0	0	0	321	195	35	230	230	1	321

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
10	230	80	0	0	0	0	0	0	0	111	230	40	270	270	1	111
										211	230	45	275			
										311	230	45	275			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
11	270	80	0	0	0	0	0	0	0	211	270	45	315	315	1	211
										311	270	45	315			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										163	315	50	365			
12	315	80	0	0	0	0	0	0	0	311	315	45	360	360	1	311
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
13	360	80	0	0	0	0	0	0	0	163	360	50	410	410	3	163
										253	360	60	420			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										173	410	55	465			
14	360	80	410	0	0	0	0	0	0	263	410	35	445	445	3	263

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
15	360	80	445	0	0	0	0	0	0	173	445	55	500			
										273	445	44	489	489	3	273
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
16	360	80	489	0	0	0	0	0	0	173	489	55	544	544	3	173
										353	489	60	549			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
17	360	80	544	0	0	0	0	0	0	183	544	45	589			
										363	544	35	579	579	3	363
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										183	579	45	624			
18	360	80	579	0	0	0	0	0	0	373	579	44	623	623	3	373
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
19	360	80	623	0	0	0	0	0	0	183	623	45	668	668	3	183
										284	623	100	723			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**

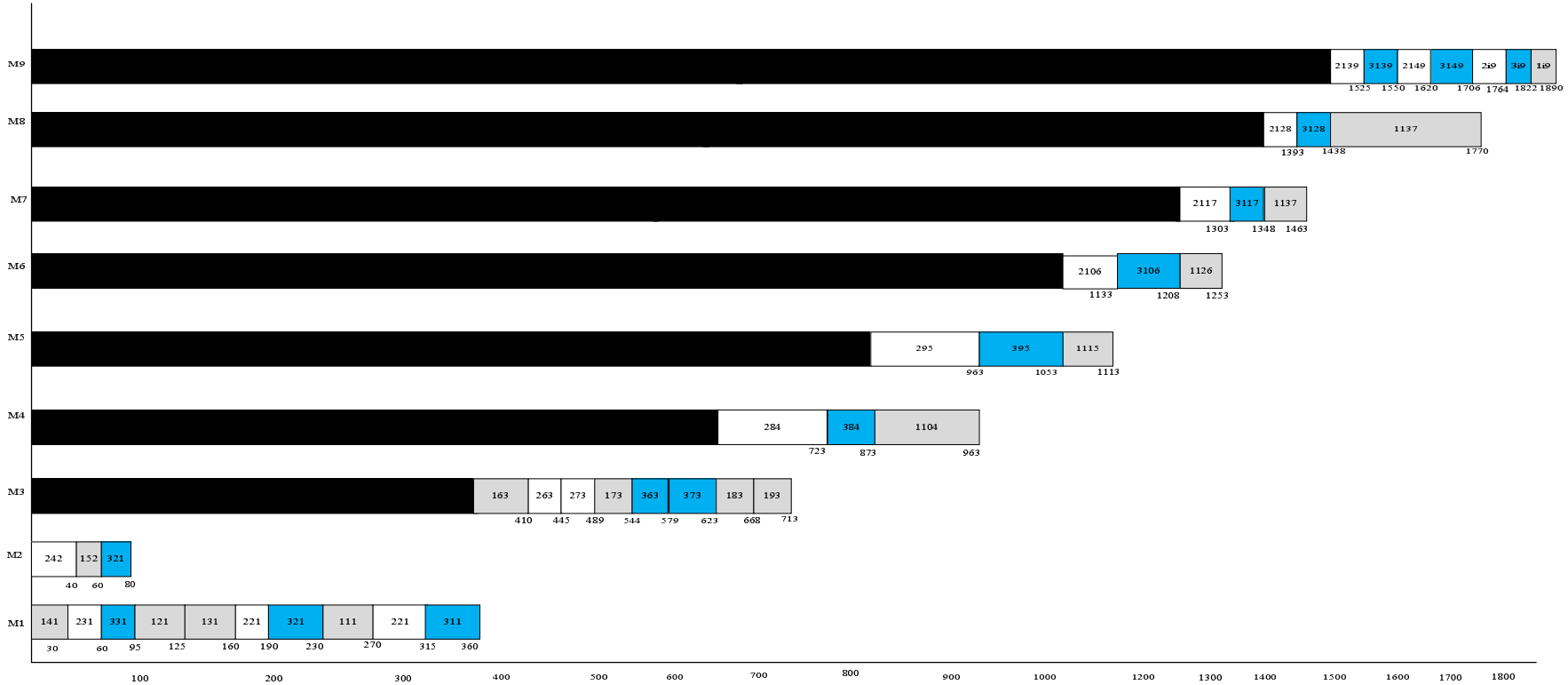
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
20	360	80	668	0	0	0	0	0	0	193	668	45	713	713	3	193
										284	623	100	723			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
21	360	80	713	0	0	0	0	0	0	1104	713	250	963			
										284	623	100	723	723	4	284
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
22	360	80	713	723	0	0	0	0	0	1104	713	250	963			
										384	723	150	873	873	4	384
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
23	360	80	713	873	0	0	0	0	0	1104	713	250	963			
										295	873	90	963	963	5	295
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
24	360	80	713	936	963	0	0	0	0	1104	713	250	963	963	4	1104
	Mesin									395	963	90	1053			
Stage										**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
25										1115	963	150	1113			
	360	80	713	936	1053	0	0	0	0	395	963	90	1053	1053	5	395
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
26	360	80	713	936	1053	0	0	0	0	1115	963	150	1113	1113	5	1115
										2106	1053	80	1133			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
27	360	80	713	936	1113	0	0	0	0	3106	1113	95	1208			
										2106	1053	80	1133	1133	6	2106
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
28	360	80	713	936	1113	1133	0	0	0	3106	1113	95	1208	1208	6	3106
										1126	1133	120	1253			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
29	360	80	713	936	1113	1208	0	0	0	2117	1208	95	1303			
										1126	1133	120	1253	1253	6	1126
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
30	360	80	713	936	1113	1253	0	0	0	2117	1208	95	1303	1303	7	2117
										3117	1253	95	1348			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
31	360	80	713	936	1113	1253	1303	0	0	1137	1303	160	1463			
										3117	1253	95	1348	1348	7	3117
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
32	360	80	713	936	1113	1253	1348	0	0	1137	1303	160	1463			
										2128	1348	45	1393	1393	8	2128
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
33	360	80	713	936	1113	1253	1348	1393	0	1137	1303	160	1463			
										3128	1393	45	1438	1438	8	3128
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
34	360	80	713	936	1113	1253	1348	1438	0	1137	1303	160	1463	1463	7	1137
										2139	1438	87	1525			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
35	360	80	713	936	1113	1253	1463	1438	0	3139	1463	87	1550			
										2139	1438	87	1525	1525	9	2139
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
36	360	80	713	936	1113	1253	1463	1438	1525	3139	1463	87	1550	1550	9	3139
										1148	1525	245	1770			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
37	360	80	713	936	1113	1253	1463	1438	1550	2149	1550	78	1628	1628	9	2149
										1148	1525	245	1770			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
37	360	80	713	936	1113	1253	1463	1438	1628	3149	1628	78	1706	1706	9	3149
										1148	1525	245	1770			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
38	360	80	713	936	1113	1253	1463	1438	1706	2i9	1706	58	1764	1764	9	2i9
										1148	1525	245	1770			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
39	360	80	713	936	1113	1253	1463	1438	1706	3i9	1764	58	1822			
										1148	1525	245	1770	1770	8	1148
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
40	360	80	713	936	1113	1253	1463	1770	1706	3i9	1764	58	1822	1822	9	3i9
										1159	1770	132	1902			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
41	360	80	713	936	1113	1253	1463	1770	1822	1i9	1822	68	1890	1890	9	1i9

Gambar 4.8. *Gantt Chart* Penjadwalan Menggunakan Jadwal Aktif

Kue Bantal

Roti Tawar

Roti Isi

Waktu Menganggur

4.3.3. Penjadwalan Pekerjaan (*job)* Mesin Dengan Metode *Priority Dispatching* Yaitu Algoritma Jadwal *Non Delay*

Metode ini berprinsip pembuatan jadwal secara parsial (bertahap) menggunakan algoritma jadwal *non delay*. Algoritma ini merupakan jadwal *feasible* dimana tidak satupun mesin dibiarkan menganggur, jika pada saat yang sama terdapat operasi yang memerlukan mesin tersebut. Apabila ada operasi yang memerlukan mesin yang sama maka digunakan aturan prioritas SPT (*Short Processing Time*) pada pembuatan produk Kue Bantaldan Roti Tawar yaitu prioritas tertinggi diberikan kepada pekerjaan (*job*) yang memiliki waktu proses pekerjaan yang relatif singkat. Sebelum dilakukan penjadwalan dengan metode ini, terlebih dahulu harus melakukan identifikasi *routing* proses, job dan mesin; perhitungan waktu proses produksi dan menghitung kapasitas produksi. Adapun langkah-langkah adalah sebagai berikut:

- Algoritma jadwal *non delay* ini adalah sebagai berikut:

  Step 1 : t = 0, P_{st} = 0 (yaitu jadwal parsial yang mengandung t operasi terjadwal). Set S_t (yaitu kumpulan operasi yang siap dijadwalkan) sama dengan seluruh operasi tanpa pendahulu.

  Step 2 : Tentukan c* = min (c_j) dimana c_j adalah saat paling awal operasi j dapat mulai dikerjakan. Tentukan m*, yaitu mesin di mana c* dapat direalisasi.

  Step 3 : Untuk setiap operasi dalam P_{st} yang memerlukan mesin m* dan memiliki c_j = c* untuk suatu aturan prioritas tertentu. Tambahkan operasi yang prioritasnya paling besar ke dalam P_{st} sehingga terbentuk suatu jadwal parsial untuk tahap berikutnya.

  Step 4 : Membuat suatu jadwal parsial baru P_{t+1} dan memperbaiki kumpulan data dengan cara:

  4. Menghilangkan operasi j dar S_t
  5. Membuat S_{t+1} dengan cara menambah pengikut langsung operasi k yang telah dihilangkan
  6. Menambah satu pada t.

  Step 5 : Kembali ke langkah 2 sampai seluruh pekerjaan terjadwalkan.

- Menggambar *Gantt Chart*.

Tabel 4.16. Perhitungan jadwal *non delay*

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
										111	0	40	40			
										121	0	35	35			
										131	0	35	35			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	141	0	30	30	30	1	141
										152	0	30	30			
										211	0	45	45			
										221	0	35	35			
										231	0	30	30			
										242	0	40	40			
										311	0	45	45			
										321	0	35	35			
										331	0	30	30			
										342	0	40	40			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	30	40	70			
										121	30	35	65			
										131	30	35	65			

1	30	0	0	0	0	0	0	0	0	152	30	30	60			
										211	30	45	75			
										221	30	35	65			
										231	30	30	60			
										242	0	40	40	40	2	242
										311	30	45	75			
										321	30	35	65			
										331	30	30	60			
										342	0	40	40			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	30	40	70			
										121	30	35	65			
										131	30	35	65			
2	30	40	0	0	0	0	0	0	0	152	30	30	60	60	2	152
										211	30	45	75			
										221	30	35	65			
										231	30	30	60			
										311	30	45	75			
										321	30	35	65			
										331	30	30	60			
										342	40	40	80			

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
										111	30	40	70			
										121	30	35	65			
										131	30	35	65			
										211	30	45	75			
										221	30	35	65			
3	30	60	0	0	0	0	0	0	0	231	30	30	60	60	1	231
										311	30	45	75			
										321	30	35	65			
										331	30	30	60			
										342	40	40	80			
Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
										111	60	40	100			
										121	60	35	95			
										131	60	35	95			
										211	60	45	105			
										221	60	35	95			
										311	60	45	105			
										321	60	35	95			
										331	60	30	90			

4	30	60	0	0	0	0	0	0	0	342	40	40	80	80	2	342
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	60	40	100			
										121	60	35	95			
										131	60	35	95			
										211	60	45	105			
										221	60	35	95			
										311	60	45	105			
										321	60	35	95			
5	30	80	0	0	0	0	0	0	0	331	60	30	90	90	1	331
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	90	40	130			
6	90	80	0	0	0	0	0	0	0	121	90	35	125	125	1	121
										131	90	35	125			
										211	90	45	135			
										221	90	35	125			
										311	90	45	135			
										321	90	35	125			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
										111	125	40	165			
7	90	80	0	0	0	0	0	0	0	131	125	35	160	160	1	131
										211	125	45	170			
										221	125	35	160			
										311	125	45	170			
										321	125	35	160			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	160	40	200			
										211	160	45	205			
8	160	80	0	0	0	0	0	0	0	221	160	35	195	195	1	221
										311	160	45	205			
										321	160	35	195			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										111	195	40	235			
										211	195	45	240			
										311	195	45	240			
9	195	80	0	0	0	0	0	0	0	321	195	35	230	230	1	321

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
10	230	80	0	0	0	0	0	0	0	111	230	40	270	270	1	111
										211	230	45	275			
										311	230	45	275			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
11	270	80	0	0	0	0	0	0	0	211	270	45	315	315	1	211
										311	270	45	315			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										163	315	50	365			
12	315	80	0	0	0	0	0	0	0	311	315	45	360	360	1	311
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
13	360	80	0	0	0	0	0	0	0	163	360	50	410	410	3	163
										253	360	60	420			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							

										173	410	55	465			
14	360	80	410	0	0	0	0	0	0	263	410	35	445	445	3	263
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
15	360	80	445	0	0	0	0	0	0	173	445	55	500			
										273	445	44	489	489	3	273
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
16	360	80	489	0	0	0	0	0	0	173	489	55	544	544	3	173
										353	489	60	549			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
17	360	80	544	0	0	0	0	0	0	183	544	45	589			
										363	544	35	579	579	3	363
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
										183	579	45	624			
18	360	80	579	0	0	0	0	0	0	373	579	44	623	623	3	373
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
19	360	80	623	0	0	0	0	0	0	183	623	45	668	668	3	623
										284	623	100	723			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
20	360	80	668	0	0	0	0	0	0	193	668	45	713	713	3	193
										284	623	100	723			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
21	360	80	713	0	0	0	0	0	0	1104	713	250	963			
										284	623	100	723	723	4	284
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
22	360	80	713	723	0	0	0	0	0	1104	713	250	963	963	4	1104
										384	723	150	873			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
23	360	80	713	963	0	0	0	0	0	384	723	150	873	873	4	384
										295	963	90	1053			

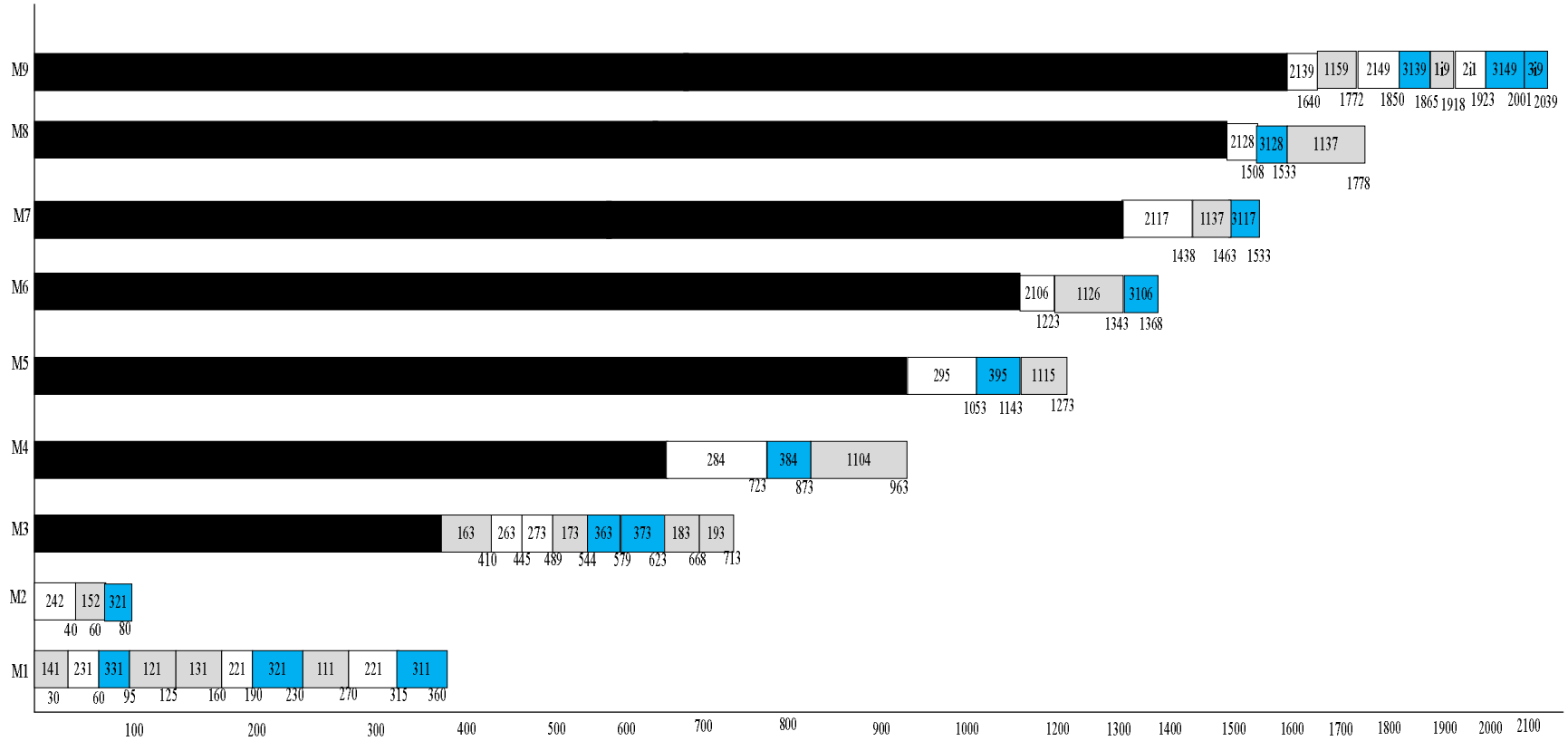
Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
24	360	80	713	873	0	0	0	0	0	1104	873	250	1123	1123	4	1104
										295	963	90	1053			
Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
25										1115	1123	150	1273			
	360	80	713	1123	0	0	0	0	0	295	963	90	1053	1053	5	295
Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
26	360	80	713	936	1053	0	0	0	0	1115	1123	150	1273			
										395	1053	90	1143	1143	5	395
Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
27	360	80	713	936	1143	0	0	0	0	1115	1123	150	1273	1273	5	1115
										2106	1143	80	1223			
Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
28	360	80	713	936	1273	0	0	0	0	3106	1273	95	1368			

										2106	1143	80	1223	1223	6	2106
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
29	360	80	713	936	1113	1223	0	0	0	3106	1273	95	1368			
										1126	1223	120	1343	1343	6	1126
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
30	360	80	713	936	1113	1343	0	0	0	3106	1273	95	1368	1368	6	3106
										2117	1343	95	1438			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
31	360	80	713	936	1113	1368	0	0	0	1137	1368	160	1528			
										2117	1343	95	1438	1438	7	2117
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
32	360	80	713	936	1113	1368	0	0	0	1137	1303	160	1463	1463	7	1137
										3117	1438	95	1533			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							

33	360	80	713	936	1113	1368	0	0	0	3117	1438	95	1533	1533	7	3117
										2128	1463	45	1508			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
34	360	80	713	936	1113	1368	1533	0	0	2128	1463	45	1508	1508	8	2128
										1148	1533	245	1778			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
35	360	80	713	936	1113	1368	1533	1508	0	1148	1533	245	1778			
										3128	1508	45	1553	1553	8	3128
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
36	360	80	713	936	1113	1368	1533	1553	0	1148	1533	245	1778	1778	8	1148
										2139	1553	87	1640			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
37	360	80	713	936	1113	1368	1533	1778	0	2139	1553	87	1640	1640	9	2139
										3139	1778	87	1865			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
37	360	80	713	936	1113	1368	1533	1778	1640	3139	1778	87	1865			
										1159	1640	132	1772	1772	9	1159
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
38	360	80	713	936	1113	1368	1533	1778	1772	3139	1778	87	1865			
										2149	1772	78	1850	1850	9	2149
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
39	360	80	713	936	1113	1368	1533	1778	1850	1i9	1850	68	1918			
										3139	1778	87	1865	1865	9	3139
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
40	360	80	713	936	1113	1368	1533	1778	1865	1i9	1850	68	1918	1918	9	1i9
										2i9	1865	58	1923			
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
41	360	80	713	936	1113	1368	1533	1778	1918	2i9	1865	58	1923	1923	9	2i9
										3149	1918	78	1996			

Stage	Mesin									St	Cj	Tij (detik)	Rj (detik)	t* (detik)	m*	Pst
	1	2	3	4	5	6	7	8	9							
42	360	80	713	936	1113	1368	1533	1778	1923	3149	1923	78	2001	2001	9	3149
Stage	**Mesin**									**St**	**Cj**	**Tij (detik)**	**Rj (detik)**	**t* (detik)**	**m***	**Pst**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**							
43	360	80	713	936	1113	1368	1533	1778	2001	3i9	2001	58	2059	2059	9	3i9

Gambar 4.9. *Gantt Chart* Penjadwalan Menggunakan non delay

Kue Bantal

Roti Tawar

Roti Isi

Waktu Mengangur

Dari Penjadwalan yang telah dilakukan maka didapatkan optimalitas atau performansi yang diinginkan yaitu *makespan* (waktu yang dibutuhkan untuk menyelesaikan pekerjaan) untuk produk Kue Bantal, Roti Tawar dan Roti Isi dari masing-masing penjadwalan. Untuk lebih jelasnya dapat dilihat pada Tabel 4.17. dibawah ini:

Tabel 4.17. perbandingan optimalitas dari ketiga penjadwalan

Penjadwalan yang dilakukan perusahaan		**Penjadwalan dengan algoritma jadwal aktif**		**Penjadwalan dengan algoritma jadwal *non delay***	
Minimasi	Waktu (detik)	Minimasi	Waktu (detik)	Minimasi	Waktu (detik)
Makespan	5124	Makespan	1890	Makespan	2059